

Вправи для розвитку мови дошкільників

Розвиток дітей проходить з різною, суто індивідуальною швидкістю. Однак важливо контролювати досягнення дитиною певних вікових цілей, щоб мати можливість вчасно визначати, розвивається вона належним чином чи ні.

Наприклад, якщо дитині складно генерувати звуки або вимовляти слова, її необхідно обов'язково показати логопеду. Фахівець зможе визначити, чи є в малюка проблеми зі слухом або проблеми, пов'язані з мовним розвитком. Така інформація дуже важлива, оскільки допомагає батькам об'єктивно оцінити ситуацію та вжити необхідних заходів для усунення проблем. Нижче наводяться ознаки затримки мовного розвитку в дітей різних вікових груп і методи усунення проблем, включаючи деякі нескладні вправи для розвитку мови, призначені для дітей дошкільного віку.

Ознаки затримки мовного розвитку в дітей дошкільного віку

Тут наведено лише деякі ознаки, на які необхідно звернути особливу увагу в період росту дитини. Обов'язково проконсультуйтеся у вашого педіатра, якщо в дитини з'являються ці або будь-які інші тривожні ознаки.

- **2 роки** – дитина ледве вимовляє слова й тільки імітує мову, не може вимовляти фрази. Оперує тільки декількома словами, уживаючи їх знову і знову, не може виражати свої думки за допомогою мови. Має проблеми з розумінням простих команд
- **3 роки** – не вміє спілкуватися за допомогою коротких речень. Не може пояснити, що вона хоче або чого потребує, хоча до цього віку вже повинна це вміти.
- **4 роки** – не може формулювати речення, що складаються з кількох слів. Плутається у використанні займенників «ти» та «я».
- **5 років** – не може дотримуватись указівок, які містять прийменники «на» або «під». Не вміє правильно вимовляти власне ім'я. Не може правильно говорити в минулому часі й уникає використання в розмові множини. Дитина не може розповісти, про що дізналася в дитячому садку.

Вправи на розвиток мови для дітей дошкільного віку

1. Дидактичні картки

Дидактичні картки чудово допомагають дітям вивчати звуки, які вони не можуть правильно вимовити. Найкраще перетворити цю вправу на гру й нагороджувати дитину, коли вона правильно вимовляє звуки, проілюстровані на картці. Це не тільки робить вправу більш привабливою, але й мотивує дитину намагатися досягти найкращих результатів.

2. Вправи перед дзеркалом

Дітям із проблемами артикуляції важко вимовляти слова та звуки через невміння правильно рухати ротом для вимови правильного звуку. Вправа перед дзеркалом – це одна з найбільш корисних мовних вправ для дітей дошкільного віку, яка здатна допомогти вирішити дану проблему. Ви можете навчити вашу дитину правильного положення і руху губ, язика й рота, що необхідно для виголошення певного звуку, демонструючи їх перед дзеркалом. Таким чином дитина зможе зрозуміти, які рухи їй необхідно виконати, щоб вимовляти звуки та слова.

3. Стриб-скок

Стриб-скок – це весела та проста мовна вправа, яка полягає в повторенні слова, проблемного для дитини у плані вимови, не менше шести разів. У вправі використовуються шість паперових основ, що називаються лататтям, які розкладають на підлозі по всій кімнаті. На них має бути написане слово, вимову якого повинна тренувати дитина. Малюку необхідно вимовляти слово щоразу, коли він стрибає на латаття. Коли ж він застрибне на шосте латаття, ви можете нагородити його улюбленими ласощами.

4. Постійно розмовляйте з дитиною

Мовні навички дітей розвиваються швидше, якщо батьки та члени родини постійно спілкуються з ними. Коли люди з близького оточення часто розмовляють з дитиною, а також в її присутності, у неї з'являється можливість слухати нові слова та спілкуватися.

5. Заохочуйте вашого малюка розмовляти

Систематичні бесіди з дитиною – це найкращий спосіб допомогти їй розвинути мовленнєві навички. Інший спосіб досягнення цієї мети полягає в тому, щоб вимовляти назви предметів, на які вказує малюк, заохочуючи його промовляти слова, щоби зрозуміти їхню вимову й запам'ятати. Фахівці вважають, що треба виконувати бажання дітей, тільки якщо вони висловлюють їх словами й намагаються пояснити, чого вони хочуть, за допомогою жестів. Це буде мотивувати дитину шукати шляхи вирішення своїх мовних проблем, щоб отримати те, що їй потрібно.

6. Повторюйте

У порівнянні з іншими мовними вправами для дітей дошкільного віку багаторазове повторення слів може здатись батькам роботою, що дуже втомлює, особливо якщо малюк за своєю природою допитливий. Проте це заняття може бути дуже корисним при навчанні розмовної мови. Повторюючи дитині слова, краще вимовляти їх повільно й виразно, щоб вона могла чітко розчути їх і запам'ятати всі фонемні у словах. Щоби полегшити малюку процес запам'ятовування, можна розбивати слова на частини. Спостерігаючи за вашими рухами рота, дитина зможе запам'ятовувати вимову слова, але для цього їй треба бути дуже уважною.

7. Читайте книги разом з малюком

Один з найкращих способів розвитку мовних навичок у дітей – це читання. Однак варто подбати про вибір такої книги, яка сподобається дитині. Відведіть її в бібліотеку й дозвольте самій вирішити, які книги їй цікаві, а потім купіть їх у книгарні. Книги з ілюстраціями подобаються дітям найбільше й дозволяють розмовляти з дитиною під час читання. Намагайтеся простими словами пояснювати малюку, про що говорять ілюстрації, просіть його повторювати слова слідом за вами або ставити запитання, що стосуються малюнків, намагатись відповідати на них разом з вами. Це зробить читання більш продуктивним і цікавим заняттям.

